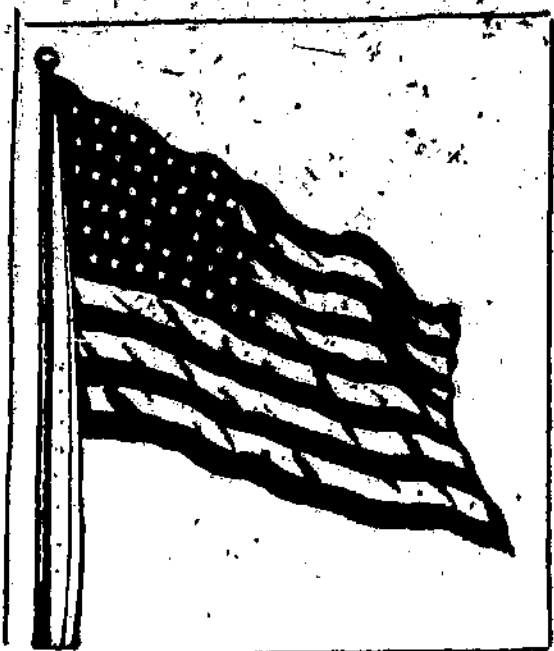

DARBININKAS

Kaip protas, taip ir patyrimas neleidžia mums tikėti, kad tautos dora buvotų tokia, kur tikybiniai principai atstovauja.

— Washington

"DARBININKO" KAINA:
tris kartus savaitėje...\$3.00
vieną sykį savaitėje...\$1.50
Bostono apskrityje...\$4.00
Užrašytose metams...\$4.25
Vienas numeris.....6c.

VOL. 3 Metai 3 Tel So. Boston 620. Organas Am. Lietuvių Rymo-katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos. Tel So. Boston 620. No. 31 | 363

"Entered as second-class matter September 22 1915 at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879."

242 W. BROADWAY, 80. BOSTON, MASS. KOVO (MARCH) 26, 1918.

TEUTONAI VAROSI PIRMYN

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass. on March 25, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

ANGLAI NEATSILAIKĖ.

Anglų karvedžiai išanksto buvo suplanavę trauktis iš karės fronto Francijoje, jei vokiečiai užtakuos su didelėmis jėgomis. Tas pranešimas gautas iš anglų fronto per Associated Press korespondentą, kuris aprašo Anglijos armijos saunų pasitraukimą. Pasitraukimą prigludę smarkūs Anglijos kareiviai, kurie sulaukė vokiečių antpuolančių pulkus, o tuo tarpu artilerija, kulkosvaidžiai ir šautuvai varė didžią skerdynę tarpe vokiečių pėstininkų, kurie vis briovėsi pirmyn. Tokiu būdu Anglijos svarbiausiosios jėgos su apsvaistymu ir tvarkoj traukėsi atgal.

Sitoji armija, skelbiama, išliko ir ligšiol kontr-ataki prieš vokiečius nedaug tepadarėta. Bet kur anglai šturmuo vokiečių naujai užimtas pozicijas, tai ten išmūšė priešininkus. Vokiečiai, vienok, pasivarė mylią pirmyn, tuoj atsigabeno artileriją, amuniciją, sustiprinimų ir atsilaikymą pasunkina. Todėl anglų taktika yra ta, kad, kaip seniau, trauktis atgal ir paskui ginantis nusilpninti priešininkus.

Anglai ir francūzai, kur jų linijos susiduria pietus nuo St. Quentin žiūri vieni į kitus ir nepuola nusiminimam.

Kruvina kova tebeina, o anglų kariuomenės didesnė fronto dalis atsilaikinėja. Vokiečiai tuo tarpu bruktas pirmyn.

Vokiečiai užėmė Chauny.

Chauny miestas, gulįs į pietų vakarus nuo St. Quentin salio kelio į Compiègne, yra var-tai į Paryžių. Tas miestas pateko vokiečiams. Ir sulys Ber-lino oficialių pranešimų visur tarp Somme ir Oise upių, vokiečiai turį pasisekimus.

Per visą Verby nedidelį visame 50 mylių mūšio fronte skerdynė nebuvo nei ant minutas apstojusi. Ir kur tik ang-lų vado feldmaršalo kareiviai neįstengė atlaikyti bausius sti-presnių priešininkų antpuo-lius, ten pasitraukinėjo atgal, bet visur tą atliko tvarkoje.

Dabar jau susekta tikrai, kad milijonas su viršum vokiečių atgabenta vakarinin frontan, idant sulaužyti ang-lų laikomą frontą tarp Arras ir vietos gulinčios į pietus nuo St. Quentin. Bet kasdien priešininkas atranda, jog jis sutinka pasipriešinimą didesnį, ne-gu tikėjosi ir nepasiekė savo užbriceto tikslo.

Be Chauny vokiečiai giriiasi paėmę Peronne ir Ham. Dar skelbia, jog paimitų nelaisvių skaičius esąs virš 30.000, o ar-motų jiems tekę 600 ir daug karinės medžiagos.

KODEL UŽATAKAVO ANGLUS.

Frank H. Simonds sako, jog dabar nėra abejonės, jog vokiečiai pasiryžo išplėsti taiką kardu ir užimti savo taikos išlygas ant visų. Taip-gi jis mūrodo, kodėl vokiečiai kibo į anglų laikomą frontą, o ne į francūzų. Sako, jog taip pa-darė dėlto, kad angai yra teutonų didžiausi priešiniai. Jei būtų užpuolę ir sumušę francūzus, tai Anglijos di-džiulė armija būtų likusi ir An-glija, norėdama save gauti, būtų priversta kariuotė. Jei gi Anglijos armija bus suple-ta ir nublokšta į pajūrį, tai li-kusi viena Francija, kad ir su-tiesi armija neįstengtų laikyti ir turėtų taikintis. Be to anglus suplikti lengviau, ne-gu francūzus. Anglijos armija nesusideda iš profesionalių kareivių, jų oficialiai nėra profesionališkai oficeriai, o tik ant greitųjų prasimuštravę ci-viliniai žmonės. Jei vokiečiams anglus pasiseks iškraptinti iš-trenčių, tai jų sumušimas dar labiau palengvės. Atvirame lauke anglai neatsiturtų prieš šauniai išmuštruotus vokie-čius.

Vokiečiai nori laimėti smar-kiu veikimu. Seniau prieš o-fensyvo darymą bombarduo-da-vo priešininko pozicijas kele-tą savalių. Dabar pabombar-davo keletą valandų ir padarė šturmą. Bet dabartinis bom-bardavimas savo bausimu ne-gali prilygti jokiam kitam pra-ėtyje buvusiam.

TRENKSMAS GIRDIMAS LONDONE.

Armotų trenksmas Francijoje girdisi Londone. Dundėjimas aiškiau girdisi augstesnėse vie-tose. Tai gyventojai lipa ant stogų pasiklausyti armotų trenksmo it perkūnijos dundė-jimo.

NAUJOSE UNIFORMOSE.

Vokiečių šturmuojantieji ka-reiviai pasirėdę naujose uni-formose. Vokiečių valdžia pa-puošė savo kareivius, kaip į at-laidus leisdam. Blizgėdami ir pasipuošę tikisi įžengti į Pary-žių Velykų šventę.

VOKIEČIAI NELAISVIAI PAĖMĖ IRUKKĄ.

Is Japonijos sostinės prane-šama, būk vokiečių nelaisviai paėmę Sibiroj Irkutsko mie-stą. Tie nelaisviai buvę pa-leisti, jie gavę ginklų ir išvi-sio sudarė armiją iš 100.000 ka-reivių.

LIEPĖ KARTI.

Vokiečių kariuomenei, vei-kiančiai Ukrainoj, duota pa-liepinas karti pagautus Rau-donosios Gvardijos narius, kai-po razbaininkus.

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass. on March 25, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

PARYŽIUS BOMBARDUO-TAS IŠ TOLO.

Paryžius, kovo 23 d. Sulys naujausių pranešimų armota, kuri apsauginėja Paryžių guli už 120 kilometrų (apie 74 my-lių) nuo sostinės ir stovi už 12 kilometrų už mūšio linijos.

Nuo 8 val. šio ryto bomba-palėkė ir rėkėjos sostinė ir jos apylinkės. Tos bombos buvo šaukiamos iš 240 milimetrų ar-motų. Bomba krito kas 5-6 mi-nutinių, sužaidė 15.

NAUJESNI PRANEŠIMAI APIL STAPTINGĄJĄ ARMOTĄ.

Paryžius, kovo 24. — Vo-kiečių milžiniškoji armota, ku-ri bombardavo Paryžių jau su-sekta. Būtent ji guli St. Go-bain miške, ir vakarus nuo Laon ir lygiai 122 kilometrų (apie 76 mylių) nuo Paryžiaus miesto salės.

Armota bombardavo Pary-žių didesnę dalį Verby nedė-lios. Toji diena prasidėjo smarkiu sprogimu 10 col. bom-bos ir tuoj buvo duoti signa-lai bėgti į saugias vietas. Tas atsitiko 6:55 val. iš ryto ir dau-gelis žmonių slapstėsi, bet di-desnė dalis išėjo ant gatvių ir ėjo bažnyčiosna, kurios buvo kaip visada pilnos. Moterys, pardavinėjančios verbas, pa-darė paprastą tos nedėlios bi-znį.

Iš pradžių bombos krito kas 20 minučių. Kadangi tai buvo ne darbo diena, tyku, tai sprogimai išrodė garsesni, ne-gu subatų. Bet tos bombos nesugriovė žmonių ramumo ir perleido šventę su paprastais tai dienai papratimais.

Nuraminimui ty, kurie pa-tikėjo, būk vokiečiai perlaužė frontą ir bombarduoja Paryžių iš artimų vietų, tapo išleista tame dalyke pusiau-oficialė ži-nia. Tas persergėjo gyvento-jus nuo puolimo nusiminimam.

"Francūzų frontas tebėra žvelgas" skelbė pranešimas. "Bile kokie kitokie praneši-mai yra melas."

NEGALI SUPRASTI.

Amerikos kariniai ekspertai ir visuomenė labai nustebo iš-to, kad vokiečiai iš taip bai-sios tolimos galėjo bombar-duoti Paryžių. Ligšiol buvo žinoma, jog didžiausios vokie-čių armotos nešdavo 36 mylias. Dabar pasirodo, jog neša dvi-gubai tiek. Vienas karinis ek-spertas sako, jog toji armota turėtų būti nuo 75 iki 113 pė-dų ilgio. Kiti soko, jog tos bombos turbūt buvo metamos iš orlaivių. Dar kiti sako, jog vokiečiai gal būtų išrado bom-bas su sparnais.

NEDAUG TEREIKIA.

Daugelis valstijų legisla-tūrų jau nubalsavo už įvedimą visoje Amerikoje blaivybės. Dar liko nebalsavę 17 valstijų. Jei iš jų 5 balsuos už blaivybę, tai to ir pakaks, kad nusau-sinti Ameriką.

Štai valstijos, kurios jau pritarė įvedimui blaivybės. Mississippi, Virginia, Ken-tucky, South Carolina, North Dakota, Maryland, Montana, South Dakota, Texas ir Dela-ware iš viso 10.

O štai valstijos, kurios jau dabar yra sauses ir kurios tur-būt stos už įvedimą blaivybės visoje Amerikoje.

Alabama, Arizona, Arkan-sas, Colorado, Georgia, Idaho, Indiana, Iowa, Kansas, Maine, Michigan, Nebraska, New Hampshire, New Mexico, North Carolina, Oklahoma, Oregon, Tennessee, Utah, Wash-ington ir West Virginia iš vi-so 21.

Sios valstijos tebėra šla-pios: California, Connecticut, Florida, Illinois, Louisiana, Massachusetts, Minnesota, Ne-vada, New Jersey, New York, Ohio, Pennsylvania, Rhode Island, Vermont, Wisconsin, ir Wyoming — iš viso 17. Jei iš jų penkios stos už blaivybę, tai visos Suvienytos Valstijos bus sauses.

Prohibicionistai pastarose valstijose pradeda baisiausia agitaciją už blaivybę.

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass. on March 25, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

SUPYKO ANT AMERIKOS.

Haaga. — Dr. Loudon, Ho-landijos užsienio reikalų mini-steris, parlamente apreiškė, jog taktininkai užgrobė holan-dų pirklybinius laivus ir jog toks žingsnis esąs visai netei-singas.

Jisai aiškino, jog prez. Wil-sono pasakymas būk Holandi-jos laivai Amerikos uostuose dykauja, esąs "visai be pama-to," ir sakė, didesnė ty laivų

DIDELĖ SVARBA!

KURIE IKI ŠIO LAIKO NEAPLAIKĖ "QUES-TIONAIRE" nesėdėkite sudėję rankas, pakol "dėdė" pakvies jus, BET EIKITE Į LOCAL BOARD kuriame registruotės ir reikalaukite, kad del pripildymo, jums išduotų, nes jeigu jūs patys to nedarysite, apie jus kitas nepasirūpins.

NOTARAS IR TAIKOS TEISEJAS

Visais reikalais kreipkitės pas mane, kiekvienam suteiksiu brolišką patarimą.

Ban. Juozos Kowaliauskas,

111 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

dalis jau esanti užsakyta ir jog nekurie jau esą išplaukę.

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass. on March 25, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

RAGINA PERTRAUKTI RYSIUS.

London. — Iš interkingų ratelių Roterdame sužinota, jog prasidėjo kurstymas Ho-londijos valdžios pertraukti diplomatiškus ryšius su Sovie-nytomis Valstijomis už tai, kad Amerika užgrobė Holandijos laivus. Taip praneša Exchan-ge Telegraph Kompanija.

NUO ADMINISTRACIJOS Į GERB. "DARBININKO" SKAITYTOJUS IR LDS. NARIUS.

Per paskutinius 3 mėnesius kurdimų, kad laikraštis "Dar-bininkas" gaunamas neregule-riai.

I visus nusiskundimus atsa-kyti atskirai būtų bereikalin-gas darbas ir išlaidos. Mes jau kelius sykius aiški-nome laikraštyje ir dabar at-kartosime, kad visi tie, kurie negaunate regulieriai laikraščio "Darbininko" tuojaus prane-škite mums savo vardą ir adre-są, o mes tokius skundus ati-duosime krasai (pačtai). Ka-dangi mes laikraštį išleidžiame regulieriai kaip 3 mėnesiai atgal, tai visi turėtų ir gauti regulieriai.

LDS. knopų raštininkai su-zinoję, kad narys negauna lai-kraščio regulieriai privalo pa-lyti jo vardą ir adresą ir tuo-jaus siųsti "Darbininko" Ad-ministracijai.

Pranešimai, kad nariai skun-džiasi jog negauna laikraščio regulieriai nieko negelbės iki mes neturėsime jų vardų ir adresų.

"Darb." Administracija.

Rusijoj kainos ėmė pulti, kai po taika pasirašyta.

Ex-carienė prašė bolševikų valdžios leisti jos sūnui apsi-gyventi Kreme, nes Sibire jam esą nėsveika.

PALEIDŽIA SENĄJĄ ARMIJĄ.

Rusijos bolševikų valdžia skubiai atiminėja ginklus nuo senosios armijos ir paleidinėja ją. Sangoja, kad senoji ar-mija neturėtų įtekmės į visuome-niškus reikalus. Maskvos So-vietas prašalino iš savo tarpo visus kareivių atstovus. Tas pat daroma po visą Rusiją. Se-jog prasidėjo kurstymas Ho-londijos valdžios pertraukti diplomatiškus ryšius su Sovie-nytomis Valstijomis už tai, kad Amerika užgrobė Holandijos laivus. Taip praneša Exchan-ge Telegraph Kompanija.

Dabar organizuojama liuo-snorių armija ir ji turės atsto-vybę. Senieji kareiviai nenoromis skiriasi su ginklais. Pet-rograde trys pulkai buvo atsi-sakę sugrąžinti ginklus. Tai naktį jiems miegant inėjo Rau-donoji Gvardija ir kazermes, užgrobė ginklus, o kareiviams liepė išsinešti iš miesto.

Petrogrado Sovietas paskel-bė, jog "senieji pulkai esą ne-palankūs bolševikams ir atsi-sakinėdavo pildyti įsakymus.

Bolševikai išleido paaiškini-mą kodėl apšleido Petrogradą ir paliko jį neapgintu. Sako, kad girdi norėję jį čelu išlai-kyti, girdi, jei būtų gyny, tai būtų priešininkas jį išgriovęs.

Naujai užimtuose Rusijos miestuose vokiečiai atidarinėja dirbtuves ir verčia dykaujan-čius žmones dirbti. Tose vie-tose po vokiečių užėmimo dra-bužiai perpus atpigę.

SMULKMENOS.

Alzacijoje vokiečių valdžia su-pirkinėja moterų plaukus. Mo-ka po 10 markių už svarą. Plaukus panaudoja audimui.

Francijoj vokiečiai frontą ar-motomis taip nustatė, jog ar-motos viena nuo kitos stovi tik 12 jardų.

Kaizeris, Hindenburg ir Lu-dendorf atpyškėjo karinim frontan pamatyti baisųjį ofen-syvą.

Francijoj vokiečiams talkon atgabenta austrų ir bulgarų kariuomenės.

Turkijoj organizuojama mo-terų batalijonai.

Mirė vokiečių majoras Mo-rah. Jis laikraščiuose rašinė-jo karės apžvalgas.

Garsus Anglijos rašytojas Bernard Shaw nuo karės pra-džios atsisakė vartoti mėsos, žuvies, paukštienos, svaigalų ir tabokos.

Kievas, Ukrainos sostinė, sujungta geležinkeliu su Berli-nu ir Vienna. Kieve šeimini-kauja vokiečiai, laikraščiai paduoda tik vokiškas žinias.

New Yorke rengiamas tarp-tautinis socialistų suvažiavi-mas.

Siųskite Išdirbinius PARODON!

Balandžio 21 dieną š. m., Sv. Petro parapijos svetainėje So. Bostone atsidaro Lietuvos Vyčių ir Moterų Sąjungos Išdirbinių Paroda, kuri tęsis iki balandžio 28 dienos.

Meldžiame gerbiamųjų Vyčių ir Moterų Sąjun-giečių su prisistatimu išdirbinių pasiskubinti, nes tik iki balandžio (April) 15 dienos išdirbinių paro-don tebus priimami.

Siųskite išdirbinius tuojaus šiuo antrašu:

IŠDIRBINIŲ PARODA,

242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Didesnės vertės siuntinius apdrauskite!

Galima siųsti išdirbinius į sekančius parodos skyrius:

1. Mežginiai, siuviniai, juostos.
2. Drožiniai iš medžio.
3. Ivairiausi piešiniai.
4. Techniški spaudos darbai.
5. Mechaniškas skyrius (ivairiausi mašinų ir ki-ty dalykų modeliai).
6. Iš Lietuvos atvežti daiktai.
7. Valgių ir blaivių gėrimų stalas.

Kas greit ir atsakančiai išdirbinių prisųs, tam iškalno tariame nuosirdy ačiū. Kad visi su-kruskitė ir Parodos Rengimo Komisijai darbą pa-lengvinkite.

J. E. KAROSAS, Sekret.

Išdirbinių Parodos Rengimo Komisijos.

DARBININKAS

1111 So. Boston'o utarninkas, ketvergals ir subatomis.
Leldžia Am. Lietuvių Rymo Katalikų Jv. Jucapo
Darbininkų Sąjunga.

"DARBININKAS"
(The Worker)

The Lithuanian tri-weekly paper.
Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by St.
Joseph's Lithuanian R.-C. Association of Labor.
Subscription Rates:

Yearly \$3.00
Boston and suburbs \$4.00
6 months \$1.50
Foreign countries yearly \$4.25

"DARBININKAS"

343 W. Broadway, South Boston, Mass.

SEIMUI PASIBAIGUS.

Amerikos Lietuvių Visuotinis Seimas užsibaigė, kaip ir reikėjo tikėtis, prakilnia Amerikos Lietuvių sutartiniai veikti bendrai Lietuvos labui. Atsirado pas mus tokių svarbių ir prie tokių bendrų dalykų, kad suėjus krūvon kiekvienam buvo aišku, kad čia galime ir turime dirbti išvieno. Lietuvos laisvė, politiškas veikimas, gerbuvys ir savo šalies atstatymas kiekvienam lietuviui lygiai rūpėjo ir seime tas viskas kuopulčiausia išsireiškė išnešose ir priimtose vienbalsiai rezoliucijose. Galingu ir sutartinu balsu Amerikos lietuviai savo reikalavimus pakėlė ir užtai lai būna garbė Amerikos Lietuvių Visuotinam Seimui, kurs praskynė taką prie naujo veikimo ir Lietuvos reikalams pasidarbavo. Pamatys dabar visi, kad lietuviai ne tik ginčytis ir peštis moka, bet sugebi taip-gi ir rimtą darbą vienybėje sustoti.

Tautiškas lietuvių susipratimas kvotimus išlaikė ir mes iš to sykiu su visais tėvynainiais nuosirdžiai džiaugiamės. Mums taip-gi čia malonu pažymėti, kad lietuvių krikščionių demokratų obalsiai, kuriuos jie pradėjo kelti dar prieš seimą ir ankščiau pilnai seime prigijo ir surado sau karštą pasipirtį pas atstovus. Krikščionys demokratai (katalikai) į seimą inėjo su tokia plačia ir demokratiška platforma, kad joje vietos buvo net siauriems mūsų tautininkams ir akliems socialistams. Krikščionių demokratų partijos darbininkai seime taip-gi daug laimėjo. Rezoliucijos išnešta tokios, kuriose atsizvelgta į darbininkų būmo ateitį.

Iš seimo laimėjo visi geros širdies, prakilnių jausmų lietuviai. Sykiu su jais laimėjo Lietuva. Bet yra ir tokių lietuvių visuomenėje žmonių, kurie seime daug pralaimėjo. Tai lietuviai socialistai ir jiems pataikaujanti kraštutiniai tautininkai. Atsisakymu dalyvauti seime jie save nustelbė amžinai. Prakišo net tą ką buvo kadais laimėjo. Sveikoji Amerikos lietuvių visuomenė, kurios atstovai Visuotiname Seime Lietuvos naudai dirbo, su pasigailejimu turi tą faktą pažymėti, kad socialistų ir jų pataikūnų tarpe nebėra lietuvių, tik demagogiškas žaidimas jausmais tarp tamšios minios ir iš to Lietuvai pragaištis. Jie nuėjo šuntakiais pramintais Tėvynės pardavėjų ir vargiai mes jų ten ieškosi.

Jei patys susipras ir grįžt prie Lietuvos židinio—atvirs jiems kelias pasiliekta. Tępti juos po nevalia prie bendro darbo neapsimoka. Dabar reikia dirbti rimtą darbą, prie jo tad visi ir eisime.

"Keleivinkai," jų pataikūnai "ateitininkai" ir visi kiti gali sau šaipytis ir juoktis. Savę klounų rolėje pasistatę, paliks mūsų tautoje pigios rūšies ir nepakentamą teatrą, kurį rinksis pavėpsoti lietuviškos visuomenės padugnės.

Seimo ir jo nutarimų svarbos niekas nesumažins. Tas seimas yra istorišku lietuvių momentu ir bus kelrodžiū vi-

siems, kurie norės prie Lietuvos liuosavimo prisidėti. Kaip Vilniaus, Seimas vedė žmonės prie tautiško atgimimo, taip Amerikos Lietuvių Visuotinis Seimas jau gyvą tautą iškelė ant pasaulio papėdės.

Siame "Darbininko" numeryje talpiname seimo rezoliucijas. Patys jas atidžiai perskaityte, pamatysite ant kiek tas seimas buvo svarbus ir naudingas ir ką jis nuveikė.

PASTABĖLĖS.

Amerikos lietuvių socialistams yra daug džiaugsmo, kai jų vienninkai Voroneže voliai darbuojasi kramolą malšindami, ty. uždarydami kalėjiman Lietuvių Viršiausiją Tarybą. Čionykščiams socialistams nei nesisapnavo, kad Rusijoje galėję įvykti tokie palaiminti laikai.

Kai bolševikai ima apgyvendinti apšviestiniją ant ju-rės dugno ir kai lietuvių veikėjus pradėjo pūdyti kalėjime, tai Amerikos lietuvių socialistai dar labiau įsitikins, kad ten tikrai socialistiškas rojus įvyko.

Prieš Rusijos bolševikų darbus, blanksta francūzų revoliucijos baisenybės.

Nesidvyinkime, kad Rusijos bolševikai vykdimai socializmą atrado reikalingu išplautiems "buržuajam" pri-raišoti akmenus ir innesti į jures. Jų dvasios tėvai—Francijos revoliucionieriai surišk-davo į krūvą vyrą ir moterį ir mesdavo upėn. Tą vadindavo respublikoniška ženatvė.

"Amerikos Lietuvis" užstoja Rusijos socialistišką rojų ir sako, kad bus negerai tiems, kurie neužgria bolševikų surėdymos. "Amerikos Lietuvis" turi žinoti, kad neviesi žmonės patrauko ir kad sveiko proto žmonės socialistišką rojų atrodė ne kuo kitu, kaip pragaro katilui.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

Raštininkui:—Pranešimas apie susirinkimą pervėlai atėjo. Apie kitus reikalus bus prižiūrėta.

A. S. Kulbičkui:—Pranešimas L. D. S. kuopoms netrukus indėsime. Turime atidelioti dėl vietos stokos.

LIETUVIŲ KAREIVIŲ REIKALAI.

Panėdėlyj, kovo 25 dieną, 7:30 val. vakare, "Darbininko" Redakcijos kambaruose, 244 W. Broadway bus įstatams išdirbti naujai draugijai pas-kirtos komisijos susirinkimas, kuriame galutinai susitvarkys lietuvių kareivių globojimo reikalai.

Į susirinkimą prašoma atsilankyti komisijos narius: pp. St. Norikūn, J. M. Pečiulį, J. Adomavičių, kunigus J. Dobužinską ir Pr. J. Juškaitį ir p. J. E. Karosą.

Dabar laikas pirkti Liet. Darbininkų Kalendorių 1918 m. Kaina 25c.

Amerikos Lietuvių Visuotinis Seimas.

SEIMO PRIIMTOS REZOLIUCIJOS.

PREZIDENTĄ SVEIKINANTI REZOLIUCIJA.

Suvis 1200 atstovų nuo suvis 1000 organizacijų ir kolonijų atstovaujančių daugiau negu 700.000 Lietuvių Suviennytose Valstijose gyvenančių, susirinkę savo Visuotiname Seime, Madison Square Teatro Salėje, New York'o mieste, tikslų užreikšti savo griektą reikalavimą neprigulmybės Lietuvai, jų jų prigimtąjai tėvynei, taip-gi patobulinti šelpimo darbą nukentėjusių dėl karės jųjų-vientandžių, ir taip-gi išreikšti savo prielankumą Suviennytų Valstijų pasiryžimui šioje karėje, šian-dien (13 kovo d.) priėmė sekantį rezoliuciją:

Kadangi mūsų augštai gerbiamas Prezidentas Woodrow Wilson atvėjęs užtarė teisybės, žmoniškumo, ir mažųjų bei pavergtųjų tautų išsiluosavimo ieškinius — Todel Amerikos Lietuvių Visuotinojo Seimo delegatai nutaria:

Prezidentui Woodrow Wilson siųsti nuoširdų pasveikinimą, kaip išraišką mūsų giliausios pagarbos ir padėkos už jo nenuoalsų uriusą teisybės, žmoniškumo ir mažųjų tautų išsiluosavimo ieškiniams; taip-gi kad ir Lietuvos ieškiniai būtų sykiu perstatyta jo domai ir tokiems jo žingsniams, kurie privestų prie pilnutelio inkūnijimo mūsų giliausio ir nuoširdžiausio troškimo, būtent, atsieikimo visiškios neprigulmybės Lietuvos tautai.

REZOLIUCIJA DEL LIETUVOS NEPRIGULMYBĖS.

KADANGI:

- 1) Lietuva yra etnografinė, kultūrinė, ekonominė ir politinė vienata
- 2) Ir istorijinė Lietuvos praeitis ir dabartinis pasaulio vystymasis teikia lietuvių tautai neatimamą teisę sudaryti iš-naujo suverene Lietuvos Valstybę,
- 3) Lietuvių tauta savo politinio ateities likimo klausime yra savarankumo idėjos vedama,
- 4) Kiekviena tauta gali pasekmingai vystyti ir plėtoti kultūros ir ekonomijos pajėgas tik turėdama pilną savo šalies laisvę,
- 5) Kiekviena tauta turi prigimtą teisę pilnai savo politinį likimą spręsti,
- 6) Susiklojusiomis karės apfinkybėmis politinio Lietuvos likimo klausimas tavo tarptautinių ir tokiu būdu tarptautiniam taikos kongrese svarstytinas.
- 7) Tik tarptautinis kongresas gali duoti tikrą savarankaus politinio Lietuvos gyvenimo garantiją, o ne kovojančios valstijos tikslu Lietuvą pavergti,
- 8) Kadangi mūsų augštai gerbiamas Prezidentas Woodrow Wilson prisilaiko savo išreikšto principo Suviennytų Valstijų Senatui, sausio 22, 1918, kad "Negali ir neturi būti jokios taikos, kuri neuripazįsta ir nepriima principo, kad valstybių visos teisės paeina nuo pačių pavaldinių leidimo ir kad niekur nėra teisės, leidžiančios perleidinoti tautos iš rankos į ranką, iš vienos valstybės kitai, lyg tos tautos būtų paprastas turtas."

Tad AMERIKOS LIETUVIŲ VISUOTINAS SEIMAS, apsvarstęs Lietuvos politinį padėjimą, NUTARĖ:

Kreiptis į Amerikos Suviennytų Valstijų Prezidentą ir į visas talkininkaujančias bei neutrales valstybes ir reikalaujanti pripažinti:

- I). Kad Lietuvos plėtojimosi reikalinga sudaryti nepriklausomą demokratiškai sutvarkytą valstybę etnografinėmis ribomis su būtinai reikalingomis ekonominiam gyvenimui ko- rektivomis.
- II). Kad Lietuvos Neprigulmybę užtikrintų taikos kongresas, kuriame turi dalyvauti ir Lietuvos atstovai.
- III). Visus šiuos nutarimus tinkamai perduoti mažųjų ir pavergtųjų tautų užtarėjui augštai gerbiamajam mūsų Prezidentui Woodrow Wilsonui ir visoms talkininkaujančioms bei neutralėms pasaulio šalims.

DEL LIETUVOS ATSTOVYBĖS TAIKOS KONGRESE.

KADANGI:

- 1) Praeities diplomatinės konferencijos taikai įvykdinti pripažindavo tiktai tvirtesnių valstijų interesus ir užmezdavo silpnųjų tautų labiausia paliečiamas teises,
- 2) Tos taikos konferencijos, nurodytu būdu laikomos, duodavo vis tas pačias tolesnių nesantaukų pasekmes, kurios naujomis tarp pasaulio tautų karėmis apsiurkšdavo.
- 3) Tos konferencijos buvo laikomos slaptai, be mažesnių ir pavergtųjų tautų atstovybės, apie kurių teisių apsaugojimą ėjosi.
- 4) Apreikštu šios karės tikslu yra mažųjų tautų teisių ir nepaliečiamybės apginimas.
- 5) Sekamoji tarptautinė taikos konferencija gyviausia in-vels politinį ir ekonominį lietuvių tautos likimą — Todel Amerikos Lietuvių Visuotino Seimo atstovai TA-RIA:

I). Prezidentas Woodrow Wilson ir pasaulio tautos yra prašomi, kad būsiančioj tarptautinėj taikos konferencijoj būtų suteikta Lietuvos atstovams dalyvauti su pilnomis atstovybės teisėmis ir

II). Lai bus toliau nutarta, kad visi tarimai ir svarstymai būsimoje taikos konferencijoje būtų vieši.

DEL VALDŽIOS RĖMIMO.

Kadangi Amerikos Lietuviai ištikimai remia Suviennytų Valstijų pasiryžimą šioje karėje, kaip to tikslą ir juos pačius apeinančius;

Kadangi vokiečių užgrobinas Lietuvos pabriežia vokiečių imperializmo tikslus, kurie yra priešingji mūsų tikslams;

Kadangi šios karės tikslai ir siekiniai, kaip buvo užreikšta Suviennytų Valstijų Prezidento, yra mažųjų ir pavergtųjų tautų išsiluosavimas;

Kadangi Lietuviai Suviennytose Valstijose ir Europoje yra įsitikinę, jogei talkininkaujančiųjų valstijų laimėjimas išgel-

bės Lietuvą nuo ekonomiškojo ir tautiškojo pavergimo kokia nors svetima valstija —

Todel Amerikos Lietuvių Visuotinis Seimas nusprendžia ir užreikšia:

Jogei Suviennytų Valstijų šioje karėje pasiryžimas yra tolygus su Lietuvių ieškiniais, ir todel yra pilnai Amerikos Lietuviams remtinas, pasidarbavimas kaip Linosybės Bondsų, Karės Taupymo Stampų pardavinėjant, Raudonojo Kryžiaus darbe ir tt.

SV. TĖVUI PASVEIKINIMAS.

Sventasis Tėve:— Amerikos Lietuvių politiškas susivažiavimas, susirinkęs New Yorke kovo 13 ir 14 dd., vienbalsiai išsireiškė už Lietuvos neprigulmybę. Su džiaugsmu norime mima mažųjų tautų apsisprendimo teisės.

Išreikšti mūsų padėką Jūsų šventenybei už Jūsų nuoširdų re-

ATSINĖSIMAS LINK KAIMYNISKŲ TAUTŲ.

1). Kadangi žmonija iki šiol valdydamos sulig principo galybė—teisybė," pridarė daug skriaudų dangeliui tautų, tarpe kurių ir Lietuvai, ir

2). Kadangi pasaulis galingųjų ginklais valdomas negalė-jo taikoje ir ramybėje gyventi ir užtikrinti visoms tautoms laisvą jų kultūros besivystymą,

Todel Amerikos Lietuvių Visuotinis Seimas, pageidauja:

- 1). Kad būtų įsteigta viso pasaulio tautų federacija su pasauliniu tribunolu, kuriame būtų visų tautų atstovai ir kuris (tribunolas) būtų tvirtas ir augščiausias sergėtojas tarp-tautiškos teisės, reguliuotojas tautų santykių ir apginėjas jų teisių, kurio jurisdikcijai pasiduotų visos valstijos, didžiosios ir mažosios, ir kuris apribuotų tautų ginklavimosi.
- 2). Lietuvos valstijai turės būti svetimos imperijalistinės tendencijos; santikiai su kaimynėmis tautomis turėtų būti pa-remti teisybės ir vieni kitų teisių pagerbimo pamatais.
- 3). Lietuviai nepakęs primetimo iš šalies kokių nors poli-tinių ir ekonominių ryšių su kokia nors tauta.
- 4). Seimas, atsizvelgdamas į daug sykių presoje iškilusias nepamatutas ir lietuviams nepageidaujamas lenkų pretenzi-jas jungti Lietuvą su Lenkija į vieną politinį kūną, arba gau-ti per Lietuvą kelią prie Baltijos jūros—protestuoja prieš vi-sas paminėtas lenkų pastangas.
- 5). Lietuva turės garantuoti pilną kultūrinę autonomiją kitų tautų žmonėms, Lietuvoje gyvenantiems.

DEL LIETUVOS ŽEMĖS.

A. L. V. Seimas pageidauja, kad Lietuvos žemę valdytų tik Lietuvos piliečiai. Seimas protestuoja prieš pastangas ki-tataučių išpirkti Lietuvos žemes ir apsodinti jas savais koloni-stais.

DEL PABĖGĖLIŲ SUGRAŽINIMO IR LIETUVOS ATSTATYMO.

Amerikos Lietuvių Visuotinis Seimas reikalauja, kad Vo-kietija ir Rusija grąžintų iš Vokietijos ir Rusijos į Lietuvą vi-sus karės laiku ištremtuosius ir atlygintų visus karės padary-tus nuostolius.

REZOLIUCIJA DEL VALDŽIOS FORMOS.

- 1). Kadangi gerai žinoma jog žmonių laisvė ir teises ap-saugoti geriausia gali demokratinės valdžios forma;
- 2). Kadangi lietuvių tautos nariai susideda iš darbo žmo-nių;
- 3). Kadangi tarpe lietuvių visuomet gyvavo demokratinė dvasia,

Todel palikdami Lietuvos piliečiams apspręsti valdžios formą, bet stovėdami už demokratijos principus, mes tariame:

- I). Kad Lietuvos valstybėje būtų ingyvendinami kopla-čiausieji tikros demokratijos principai su respublikoniška valdžios forma;
- II). Kad visi Lietuvos piliečiai be skirtumo tautos, tikėji-mo, lyties ir luomo turėtų lygias politines teises;
- III). Kad Lietuvos valstybėje būtų užtikrinta žodžio, spaudos, susirinkimų, organizacijos, tikėjimo ir sąžinės lais-vė, taip-gi asmens ir namų nepaliečiamybė;
- IV). Kad Lietuvoje būtų užtikrinta darbininkų luomui pil-na galimybė ir laisvė auginti ir jungti į krūvą savo dvasines ir ekonomines pajėgas ir ginties nuo įvairių išnaudojimų ir skriaudų. Kapitalo koncentravimas į pavienes rankas ir jo atstovų galybė turi būti apribota ir sauvale suvaržyta;
- V). Kad būtų lig tiek Lietuvos turtai ir visuomeninės įstaigos nacionalizuota, lig kiek to reikalauj tautos gerbuvis, neperžengiant prigimtų asmens teisių ir laisvės.

BUVUSIOS LIETUVIŲ DIENOS PINIGAI.

Amerikos Lietuvių Visuotinis Seimas nutaria, kad Lietu-vių Dienos (1 lapkričio, 1916 m.) pinigai būtų kaip galima greičiausia išsiųsti. Dabartinis Centralinis Komitetas rūpi-sis išsiųsti Lietuvių Dienos pinigus drauge su Amerikos Lie-tuvių Tarybos ingaliotiniaus lygiu balsu.

PILDOMASIS KOMITETAS.

Amerikos Lietuvių Visuotinis Seimas nutaria, kad Lietu-vai neprigulmybę išgauti ir kituose išlaukinės lietuvių politi-kos klausimose, Amerikos Lietuvių Taryba ir Amerikos Lie-tuvių Tautinė Taryba turi išrinkti bendrą Pildomąjį Komite-tą, kuris pildytų abiejų Tarybų bendrus nutarimus. To Pil-domojo Komiteto buveinė ir narių skaičių nutars pačios Tary-bos.

LIETUVOS REIKALAMS MOKESNIŲ KLAUSIMAS.

Amerikos Lietuvių Visuotinis Seimas pripažįsta svarbiau-siu reikalui, kad visi Amerikos lietuviai iš savo liuosos va-lios mokėtų mėnesines duokles Lietuvos reikalams, siųsdami jas per savo visuomeniškus fondus. Viso veikimo detales-plia-nus pavedama išdirbti viršminėtam Pildomajam Tarybų Ko-mitetui.

Kas girdėti lietuvių kolonijose.

PROTOKOLAS

LDS kuopų New York ir New Jersey valstijų Apskričio seito suvažiavimo, buvusio 10 d. kovo mėn. 1918 m. Harrison, N. J.

I suvažiavimą atvyko šie valdybos nariai: Pirm. — V. Daubara, vice-pirm. — A. Masandukas, rašt. — F. Vileikis ir ižd. — A. Lukoševičius.

1. Susirinkimą atidarė pirmininkas V. Daubara 3 val. po pietų.

2. Šios kuopos prisijungė delegatams, 9 kuopa: P. Zuikiutis, 12 kuopa: A. Lukoševičius; 14 kuopa: E. Matulienė, J. Pelutis, A. Masandukas, J. Leismonas; 15 kp.: K. K. Mečionis, M. Kaukius; 18 kuopos: V. Varaskevičius ir A. Merninkas.

3. Kuopų raportai. Nekurių kuopų delegatai aiškino, jog dėl nekurių priežasčių nebuvo galima surengti Katalikų Sp. Savaitės; kitoms kuopoms K. S. Savaitė nusisekė gana puikiai. Raportai priimti.

4. Apskričio organizatoriai aiškina, jog dėjo visas pastangas dėl LDS, bet iki šiol dar mažai tebuvo galima kas nuveikti. Ravortas priimtas.

5. Rašt. p. F. Vileikis dėl svarbių priežasčių apieidžia susirinkimą, pasigadendamas būti ir ant toliau apskričio raštinku. Jo vieton išrinktas šiam suvažiavimui rašt. A. K. Masandukas.

6. Kilo klausimas kaslink organo "Darbininko" trumpinimo bei netalpinimo korespondencijų organizacijos nariams. Išnešta sekantis pageidavimas:

a) Kad "Darbininkas" stengtųsi talpinti ant kiek galima organizacijos narių korespondencijas,

b) kad "Darbininkas" įvestų savo skiltyse atsakymo skyrių dėl korespondencijų.

7. Kilo klausimas kodel mažai delegatų dalyvauja apskričio suvažiavimuose. Nutarta, pageidauti kuopų, kad jos apmokėtų išskaičius savo delegatus; tokiu būdu daugiau suvažiotu delegatų ir pasidarytų gyvesnis veikimas.

8. Pakeltas klausimas, kad daryti su tom kuopom, kurios neįstengia vienos nieko svarbesnio surengti. Nutarta suilyg kuopos valdybos ir apskričio organizatorių sutarimu, kad nors rengia, prisidėti iš apskričio su padengimu lėšų.

9. Nutarta parengti išvažiavimą šį vasarą Apskričio vardu. Vieta išvažiavimui New Jersey valstijoje. Tuo reikalu rūpintis komisija iš sekančių ypatų: J. Pelutis ir J. Leismonas su Apskričio valdyba.

1. Binkimas naujos valdybos. Didžiama balsų likosi išrinkta valdyba šiam metu: Pirm. — A. Merninkas, vice-pirm. — J. Leismonas, rašt. — F. Vileikis, ižd. — A. Lukoševičius, organizatoriai: K. K. Mečionis ir J. K. Miliauskas.

11. Suvažiavimas uždaryta 5 val. vakare.

A. K. Masandukas, Suvažiavimo rašt.

LDS New York ir New Jersey Apskričio valdybos antraštai.

Pirm. — A. Merninkas, 10 Harrison Str., Paterson, N. J.

Vice-pirm. — J. Leismonas, 180 New York Ave., Newark, N. J.

Rašt. — F. Vileikis, 128 Chapel Str., Newark, N. J.

Izd. — A. Lukoševičius, Brooklyn, N. Y.

PHILADELPHIA, PA. Pulkas vakaras, pulkai atliktas.

Buvo surengtas konektas su įvairiais pamarginimais: soliais, dūtais ir prakalbomis pagerbimui viet. kleb. J. J. Kaulakio varduvių dieną, šv. Juozapo kovo 17 d. bažnytinę salę. Vedėjas vakaro p. J.

Grigaitis labai plačiai paaiškino gerb. kleb. Juozapą Kaulakį, vanden visos parapijos sveikinimo gerb. kleb. Juozapą Kaulakį, linkėdamas ilgą amžių. Parapijos choras po vadovystę p. J. J. Hodelio sugiedojo šv. Juozapo ir kitokių giesmių. O labiausiai atsižymėjo p. lėš O. Varpaitis ir L. Mačiūnaitis savo puikiais balsais. Prie to dar buvo delegatai, kurie dalyvavo Visuot. L. Seime New York. Buvo ištiesta pripažinta visuotinio seimo lietuviška vėliava ir duota pagerbimas lietuviškos vėliavos, sustoję visa publika ir uždainavo Lietuva Tėvynė mūsų. Padaryta kolektas. Po \$1.00 aukavo: P. Domeika, K. Mikšas, M. Stasinas, kleb. J. J. Kaulakis. Smulkių aukų surinkta \$23.67.

Reportieris.

NEWARK, N. J.

Buvo čia čia eilė vakarų. Kovo 15 d. š. m. kalbėjo p. Al. Račkus. Jo prakalba buvo gana rimta ir pamokanti.

17 d. kovo š. m. surengė puikų vakarą Pils. Blaiv. 3 kp. Pirmiausia buvo prakalba; kalbėjo p. S. Kvietkus iš Philadelphiajos. Po prakalbos pradedo perstatymas "Vėrpėja po kryžium." Veikalas nors trumpas, bet gana pamokantis. Aktoriai savo roles atliko visai gerai. Pabaigoj, atvažiavo garsoji "Raseinių Mergė" su savo monologais, kurie nusisekė puikiai. Bet būti geriau, kad šiek tiek sušvelnintų savo juokus, nes nekuriuose vietose "tiu frē."

Radviškietis.

ATSAKYMAS "NAUJIENŲ" KORESPONDENTUI No. 59, IŠ YOUNGSTOWN, OHIO.

Lietuvių progresyviškas klubas turėjo savo mėnesinį susirinkimą 3 d. kovo, kur apsisprendė klubo reikalus, kilo klausimas apie siuntimą delegato į Visuot. Am. Liet. Seimą New York. Klubo pirmininkas tą klausimą davė paskutiniui ir iš to negauta jokio supratimo. Kadangi katalikai demokratai ir tautininkai demokratų didi patrijotai ir trokštanti tėvynei laisvės stojiu už siuntimą delegato, tai mūsų cecilikai (socialistų vardo jie neužsipeino) taip pradžioje triukšmą kelt, kad pirmininkas priverstas buvo sustabdyti diskusijas ir leisti nubalsuoti.

Prieš balsavimą K. Stupinkas perskaitė rezoliuciją, kuri bus inestata į seimą dėl pareikalavimo nepriegulmingos Lietuvos. Rezoliucijai visi nariai karštai pritarė ir visi užsidedė meile tėvynei. Ir kada perėjo nubalsavimui rankų pakėlimu, tai pasirodė, kad 6 balsai yra priešingai. Mat ir 6 negali būti visi priešingai savo tėvynei laisvės ale per nesuipratimą paklausė cecilikų, kurių pas mus randasi tikrai pus-trečio, iš kurių vienas Amerikoj išmoko šiaip taip pasirašyti. Ir taip iš balsavimo už siuntimą delegato pasirodė, kad mūsų Prog. Klube gyvuojanti tautiškas susipratimas, meilė tėvynei ir reikalavimas pilnos nepriegulmingos laisvos Lietuvos.

Delegatų į seimą buvo išrinktas J. Mitchellis. Jis yra uolus tėvyneis, nors jis šioje šalyje gimęs.

O "Naujienu" korespondentas J. M., kuris, kaip naktinis paukštis, bijosi viešai pasirodyti, klubo nariams neturi vertės.

Jeigu klubo nutarimai nepatinka kokiui ypatai ir jis vienas negali perviršyti visų, tai klubas visai nepaiso. J. M. primelavo. Girdi 16 balsų buvo priešingai siųsti delegatą, o 6 už delegatą. Tas yra kaip sykiis atbulai pasakyta, t. y. 16 balsų už delegatą, o 6 balsai prieš. Kiti susilaikė nuo bal-

savimė. Mat pas cecilikus viskas atbulai; kas juoda, tai jiems balta, o kas balta, tai juoda. Apie delegatų išrinkimą vėl melagystė. Buvo perstatyti 2 kandidatai, tai prieš balsavimo J. Mitchellis gavo 16 balsų, t. y. 10 balsų daugiau, kaip K. Stupinkas, kuris, kadangi pastarasis gavo tik 6 balsus. Kiti nariai nuo balsavimo susilaikė. Klubui labai įdomu, kodel J. M. nepranešė "Naujienu" klubui delko atsisakė nuo protokolų raštininkystės J. Lekavičius. Gal dėlto, kad ne jo viršus buvo ant klubo narių ir nutarimų. Ir vėl J. M. šmeižia per laikraštį klubo pirmininką, vadina neaprašytą, ar už tai, kad jis yra geros valios žmogus, mylintis tėvyne ir trokštantis jai laisvės, ar už tai, kad nepasiduoda įtekmei blogos vėjos žmonių ir nedorybės principų? Toks vardas kaip tik tinka pačiam korespondentui, primušant prie kaktos dar melagio žymę.

J. M. rašo, girdi klube yra 2 trečdalių pirmieji, o 1 dalis klerikalai. Ir čia nesuprantama, kokius jis vadina pirmieji ir kokius klerikalais.

Mūsų klube priguli daugiausia katalikų demokratų, antra dalis tautininkų demokratų. Ir visi karsti tėvyneis trokštanti nepriegulmingos laisvos Lietuvos, delto jie ir balsavo už siuntimą delegato į seimą įgalioti nari, kuris klubą atstovautų.

Tokiu būdu visi pamatė, kad mūsų klubo nariai supranta viešus ir svarbius tėvynei reikalus ir nesiduoda save įtraukti į kilpas kokioms bolševikui, kad padarytų suirutę klube. O tie mūsų gaivalai, kurie nesupranta ar nenori suprasti kas naudinga dėl tėvynei, lai nesimaiso tarp mūsų, tegul sau keliauja į rusų bolševikų rojų, ten jų šmeižtai gal bus priimti. Klubas užsipeino pagyrimo už toki susipratimą.

Kaz. Stupinkavičius.

NEW HAVEN, CONN.

Kadangi šiemet pripuolė šv. Kazimiero diena pamedėlyje, tai mūsų kolonijai L. Fondo 58 skyrius pritarė L. Katalikų tarpdraugijimui K-tui, tą dieną apvaikščiojo kovo 3 d. š. m. Prakalbos buvo milžiniškos. Pradedo 3 val. po pietų šv. Kazimiero parapijos svietinėje 295 St. John str. Žmonijų buvo apie 400. Pirmiausiai kalbėjo svetintautis p. Edw. O'Mearo. Superior Court teisėjas. Jis ragino visus lietuvių vienybėje ir sutartyje veikti dėl išgavimo nepriegulmingos Lietuvos. Ragino, kad kožna dr. ja bei kuopa pasisųtu po rezoliuciją prez. Wilsonui, o tada anas pamatytų, kad lietuvių tauta yra gyva ir nori savo teisių, o tada jie abejoj, kad prez. Wilson užsimintų ir apie lietuvių, kaip apie kitas tautas. Antras kalbėtojas buvo "Darbininko" redaktorius p. Pranas Gudas, kuris labai plačiai išdėstė apie lietuvių reikalus.

Trečias kalbėtojas buvo kun. Dr. A. Maliauskas. Jis nurodė bedievių ir socialistų darbelius ir kam kiek to laimingojo rojus suteikė aukopdami katalikams galvas ir šiaip visokių nedorybių papildė. Toliaus kalbėjo apie vargus Lietuvos ir vargus lietuvių pabėgėlių.

Tautos Fondui aukavo: B. Vaitkevičius \$2.00; po \$1.00: P. Vikšris, P. Taparauškas, J. Usorius, A. Tamulevičius, J. Zakarauskas, K. Brazauskis, A. Sėpavičius, M. Litvačiūtė, K. Pauliukaitis, J. Tenkš, I. Dambrauskas, I. Gvildis, M. Stanevičius, J. Tumša, P. Rumskas, J. Mišeikis, J. Taparauškas, J. Silinskas, J. Razlauskas, J. Mickevičius, po 50c: P. Norūnas, A. Einmils, J. Slietis, A. Baranauskas, M. Kačinskis, R. Veliukienė, A. Mačiulaitis, J. Paukštis, J. Adašius, J. Seimis, J. Jazukevičius, K. Biržinskas, P. J. Rykšaitis, M. Balkutis ir L. Vyėn 50 kp.

aukavo \$7.50. Taip kad su visomis smulkiosiomis aukomis surinkta viso \$58.56.

Perdubta: T. F. Kasierius V. Zavorskui.

Kovo 10 d. 1 val. po pietų, pačioj salėj, įvyko katalikų drangijų visuotinis susirinkimas. P. as J. Mačiulaitis atidarė susirinkimą, paaiškindamas jojo tikslą. Pirm. tapo išrinkta — J. T. Kazlauskas, rašt. — J. Mačiulaitis, Jonas Kazlauskas kaip pirm. rinktas šio susirinkimo. Perstatė lietuviškoje kalboje rezoliuciją, kuri buvo sutaisyta pasistūti S. V. prezidentui W. Wilson'ui. Vienbalsiai tapo priimta. Toliaus nutarta pasistūti pasveikinimą šv. Tėvui į Rymą, prašant suteikti arba paskirti į S. Valstijas lietuvių vyskupą. Pasveikinimą ir prašymą sutaisė kun. A. Maliauskas. Po tam sekė visokie nutarimai ir svarstymai kas link Visuotinio Am. Liet. Seimo 13-14 dd. kovo š. m.

V. A. Zavorskas.

ELIZABETH, N. J.

Kovo 10 d. buvo čia parengtos prakalbos, parapijos salėje pamarginimui "Laisvės Saivaits", t. y. lietuvių tautos šventės. Kun. Daniūnas porą žodžių pasakė, perstatė už kalbėtoją Tautos Fondo sekretorių K. Pakštą.

Toliau kalbėjo kun. Jusaitis apie meilę tėvynei ir šelpimą jos, ypatingai dabar.

Laikė viršminėtų prakalbų buvo surinkta tautos reikalams apie \$50.00. Pasigadėjo apie 10 ypatų mokėti kas mėnesis duoklę išgavimui laisvės tėvynei.

Svetys.

CLEVELAND, OHIO.

Laisvamanių šposai.

Jau ketvirtį ar penktį metų, kaip čia gyvuoja Clevelando Lietuvių Dr. Jų Sąjūdis, prie kurio iki šiol prigulę katalikų ir laisvamaniškos dr. jos. Pirmuose metuose prigulę ir socialistai, bet būdamai labai "progresyviški", tai ir iš Sąjūdis greitai išprograsavo. Pasilikio tik katalikai ir laisvamaniai. Rodosi 1915 m. Sąjūdyje kilo užnamymas parasyti ir išleisti Clevelando lietuvių istoriją. Užnamymą davė apsvartyti dr. stėms ir kaip katalikiškos taip ir laisvamaniškos pilnai ant to sutiko. Taip-gi nutarta, kad kuomet bus atspaudinta viršminė knyga, Sąjūdis surengs vakarą, kur clevelandiečiai pardavinės minėtą knygą. Knygos rengimas tęsiasi veik du metus ir galiaus pabaigoje 1917 m. knyga vardu: "Clevelando Lietuvių Draugysčių Istoriska Peržvalga" tapo atspaudinta. Beje, Sąjūdis buvo nutarta ir visos dr. jos sutiko ant to, kad pelnas kaip nuo surengto vakaro, taip ir nuo knygų, apmokėjus spaudai, eis naudai naujos šv. Jurgio bažnyčios. Kuomet tik knygą išėjo iš spaudos, Sąjūdis tuojau surengė vakarą, kur ji buvo pardavinėjama, tačiau ne daug tapo parduota. Dabar Sąjūsiui stoji klausimas kokiū būdu parduoti tas knygas, kad apmokėjus spaudą ir sulyg nutarimo šioj-tokį pelną paskirti šv. Jurgio naujai bažnyčiai. Galop Sąjūdis sumanė paklausti visų dr. jų, prigulinių prie Sąjūdis, ar nebūtų gerai, kad tas knygas visos dr. jos sulyg narių skaičiaus pasidalintų ir išparduotų. Katalikiškos dr. jos sutiko. Bet žiūrėkite koki triukšą sugalvojo laisvamaniai. "Dirvos" štabas, kurs už nosi veda laisvamaniškas dr. jas ir kurie tas dr. jas atstovauja Sąjūdyje, savose dr. jose pakėlė lėrmą, kad girdi jiems nereikia bažnyčios ir neturi reikala jos šelpiti, todėl jie sutinka tik proporcionališkai užmokėti "Dirvai" už spaudą, o knygas, nuo kurių pelnas eis naudai bažnyčios, suversti į "leikę". Jie išsireiškė pilnai patenkinti tuo, kad "Dirva" už atspaudinimą uždėdė porą šimtinių, o kas-link bažnyčios, tai tegul... Vasario 27 d. Su-

Stebuklingas išradimas.

(Vektimas)

(Tasa)

Ponas Goldbrooks staiga prisiminė sau, kad jo virėjas, kad ir atsakantis savo užsiėmimui, vienok esti piktas, pasipūtęs, nekartą gi peiliu rankoje baido kitus tarnus. Tai-gi panortėjo jį pagąsdyti truputį ir tuo pabausti. Tad-gi į poną Samuelių Biffs atsiliepė:

— Ponai tai lengva čjo, bet jeigu užsėstų žmogus, sveriantis taip apie tris šimtus svarų, tai fotelis iš vietos nepasijudintų.

— Ką? Ar ponas turi toki žmogų?

— Milijardieris apsimetė bėmąstas valandėlę, paskui gi atsi-gręžęs į tarnus ir pasakė:

— Jonai, bėgk! ir pasakyk virėjui, kad norit jį tuojau matyti.

Už kelių minučių sugrįžo Jonas sykiu su virėju, kurs buvo nutukęs, drūtas ir pačioje ypatoje svėrė, jeigu nedaugiau, tai maždaug tris šimtus svarų.

— Eikš ir sėskis čia į tą fotelį, mano prieteliai!—pratarė tuojau ponas Biffs.

— O tai kam?—užklausk riebusis virėjas, bet-gi paklausė.

— Kuomet užtektinai pasivažinėsi, tai patrauk štai už tos virvelės,—tarė ponas Biffs.

Per kokią tą ypatingą nepatėmimą išradėjas smarkiai paltraukė pompelę ir staiga fotelis sykiu su virėju iš sykio atsirado šimtą pėdų augštumo. Davėsi girdėti verksmingi virėjo šaukšmai, tuo gi pačiu sykiu ponas Goldbrooks šaukė:

— Pone Biffs! Naleiskie jį ponas žemyn! Aš norėjau jį tikrai pagąsdyti, o tokio antro virėjo nerasi visoje Amerikoje!

Genijus iš Arizonos, vėdamasis paskui fotelį, šaukė:

— Patrauk už virvelės, asile!

Bet tai nieko negelbėjo. Virėjas kėlėsi vis augštyti ir augštyti; dar matyti juoda žymė ir ne po ilgam visai pranyko.

Panelė Adelė laužė baltas savo rankas, o ponas Samuelius Biffs, grįždamas prie milijardierio, meiliai tarė:

— O ką? Ar-gi nesakiau? Netikėti atsitikimai visuomet pasitaiko.

— Ar-gi jis visai negrįžė?—užklausk ponas Goldbrooks.

— Jeigu užmirš patraukti už virvelės, tai nulėk ant mė-

— Jeigu užmirš patraukti už virvelės, tai nulėk ant Mėnuio arba Marso. Mano aerolionina niekados nepraranda savo spėkos.

Ant laimės ponas Biffs nereikalavo teisinties, nes ponas Goldbrooks patėmėjo, kad jo sekretorius ir jo dukė atsitoli-

no ant dvidešimties žingsnių ir ką tokio gyvai kalbėjosi, prie to gi ponas Wiggs net laikė panelę Adelę už rankos. To delei milijardieris labai įtužęs, užšaukė:

— O ką ponas turi dar dėl parodymo?

Toje valandoje ponas Karolis ir Adelę kalbėjo:

— Kad ir mirti prisieitu, tai vis geriau, negu...

Ant to ponas Goldbrooks atsigręžė tiesiog į Karolį ir įsirdusiai jį žvelgdamas, užbaubė:

— Ar jau užmiršai, kas atsitiko pirm metų?

— Aš...

— Nu, tai atminties šiandieną taipss-gi! Jau ir taip daug niekšyčių šiandieną pridaryta, tai-gi nereikalauji ponas dar savo pridėlioti. Stokio ten!

Ponas Wiggs pažiūro į Adelę ir nematomai jį nusijuokė, o ji, prilaikydama nusijuokimą, suspaudė lūpas ir iš lengvo paraudė. Ponas Goldbrooks patėmėjo tą viską, paraudonavo, kaip burokas ir išsirodė, kad tuojau išsprogs, it dinamito bomba, kuomet, tuo tarpu genijus iš Arizonos, atsiliepė:

— O dabar parodysiu tikrąjį pasaulio stebuklą. Yra tai orinis "žirgas," ant kurio gali atsistėti dvi ypati.

Visi atsikreipė į poną Biffs, kurs su vieno tarno pagelba išstatė puikųjį "žirgą."

— O ką?—pasakė.—Kas nežinotų, tai pasakytų, kad tai paprastas ratas dviem ypatom. Bet-gi arčiau prisitarkite ir viską išaiškinsiu. Ištikrųjų išrodo tai lig ratas ir taip-pat sėdžia dvi ypati: iš priešakio panelė, o iš užpakalio vyriškis.

— (Karolis ir Adelė nematomai pažvelgė vieni į kitą). — Išilgai to "žirgo" yra pervaista geležinė linija, ant kurios abiejų galų randasi pristiprinta maišeliai su atsakančiais prietaisais. Kieravojasi, bet... čia privalo sėdėti dvi ypati, kad galėčiau geriau išaiškinti.

Pažvelgė į poną Karolį, kurs vienoje sekundoje atsirado užpakalinėje sėdynėje, o pirm negu ponas Goldbrooks atsi-peikėjo, panelė Adelė jau sėdėjo priešakyje.

— Adele!—suriko ponas Goldbrooks.—Nulipk man tuojau!

— O ką tetušiui kenkia, kad aš čia sėdžiu?

— Nulipk man tuojau!—paantrino.

— Tegu gi tetušis nebūna vaikišku! Toliau, pone Biffs! Kaip tai kieravojasi?

— Štai tuo ratu kieravoja vyriškis, visai panašiai, kaip kad automobilis. Jeigu nori išsikelti į augštą, tai numeta vieną iš tų smilčių maišelių, kurie randasi ties jo kojomis, o jeigu nori nušleisti žemyn, tai patraukia už tos virvelės, kurią turi po ranka.

Po tą žodžių ponas Samuelius Biffs privieniojė viela prie vielos, randančiosios prie maišelio. Suoškė kas tokio, o genijus iš Arizonos šypsantysis prabilo:

Jau stebuklingas "žirgas" prirengtas!

— Adele! Nulipk man tuojau!—suriko ponas Goldbrooks.

— Tad-gi ponas sakai, kad tą smilčių maišelį...—pradėjo ponas Wiggs.

— Taip, reikia...—bet genijalis ponas Samuelius Biffs nebeturėjo į nieką dabai ty sakyti, nes vietoje, kur prieš valandėlę radosi stebuklingas "žirgas," nieko jau nebuvo. Visi pakėlė galvas į augštą. Apie dvidešimt pėdų virš žemės kabėjo ore stebuklingas "žirgas," o laikėsi taip tykliai, it išlėję ant pačios žemės.

— Pone Goldbrooks!—pasigirdo pono Wiggs balsas iš augštumos.—Pirm metų mēdžiavim pono dukters panelės Adelės rankos, ir ponas nesutikau. Šiandieną gi paantrinu mano mēdįmą.

Už komitetą kun. Tumas, Jonas Slizis, Waterbury, Ct.

(Toliaus bus)

A. MATUŠIS.

NEALY
TON ST.
atre, Boston, Mass.